

Οι Συλλογές του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

Δρ Μαρία Δημάκη
Επικεφαλής Τμημάτων Συλλογών
16/4/2019

Το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας διαθέτει:

- Βοτανική Συλλογή
- Εντομολογική Συλλογή
- Συλλογή Σπονδυλοζώων (Ερπετολογική-Ορνιθολογική-Θηλαστικών)
- Συλλογή Υδρόβιων Ασπόνδυλων
- Γεωλογική - Παλαιοντολογική Συλλογή.

Δείγματα από τις συλλογές αυτές εκτίθενται μόνιμα στις αίθουσες του Μουσείου.

Γιατί οι επιστημονικές συλλογές είναι σημαντικό στοιχείο των Μουσείων;

- Αποτελούν μία **πηγή σπάνιων αντικειμένων**
- Αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια **επιστημονικών ερευνών** και χρησιμοποιούνται για διάφορες μελέτες (προσδιορισμό ειδών, μελέτη της βιοποικιλότητας, κ.ά.)
- Αποτελούν τράπεζα δεδομένων για **μελλοντικές μελέτες**
- Είναι ένα εργαλείο για τις **μουσειακές δραστηριότητες**
- Αποτελούν τη **γέφυρα που ενώνει την επιστημονική γνώση με το ευρύ κοινό** γιατί χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού.

Η Βοτανική Συλλογή περιλαμβάνει περίπου 100.000 δείγματα, κυρίως από την ελληνική επικράτεια. Είναι από τις μεγαλύτερες και σημαντικότερες παγκοσμίως συλλογές για την ελληνική χλωρίδα και διακρίνεται για τις υψηλές προδιαγραφές οργάνωσης και συντήρησής της. Αντιπροσωπεύει το σύνολο σχεδόν της ελληνικής χλωρίδας και περιλαμβάνει γύρω στα 100 δείγματα τύπους, δηλαδή δείγματα με τα οποία έγινε η περιγραφή νέων ειδών για την επιστήμη. Η συλλογή είναι ανοιχτή σε ερευνητές και αποτελεί τη βάση πολυάριθμων εργασιών και επιστημονικών δημοσιεύσεων.

Η Εντομολογική Συλλογή αποτελείται από περίπου 38.000 δείγματα. Αποτελείται κυρίως από Λεπιδόπτερα, ακολουθούν τα Κολεόπτερα, τα Υμενόπτερα, τα Δίπτερα και τα Ημίπτερα. Τα περισσότερα δείγματα προέρχονται από την Ελλάδα ενώ υπάρχουν αντιπρόσωποι και από την Αφρική, την Ασία και την Αμερική. Τα στοιχεία της συλλογής έχουν καταγραφεί σε ηλεκτρονική μορφή και ο αριθμός παράτυπων δειγμάτων, δηλαδή δειγμάτων που καθορίζουν ένα νέο είδος, είναι 17.

Στις συλλογές του Τμήματος Υδροβιολογίας συμπεριλαμβάνονται πάνω από 100.000 δείγματα θαλάσσιων, γλυκού νερού και χερσαίων ασπόνδυλων. Η συγκριτική αυτή συλλογή αποτελείται κυρίως από μαλάκια, εχινόδερμα, καρκινοειδή, κοράλλια και σπόγγους από την Ελλάδα αλλά και όλο τον κόσμο. Περίπου 20.000 δείγματα έχουν καταχωρηθεί στην ηλεκτρονική βάση.

Το Τμήμα Γεωλογίας – Παλαιοντολογίας περιλαμβάνει 5.000 δείγματα από ορυκτά και πετρώματα της Ελλάδας αλλά και του κόσμου, καθώς και απολιθώματα. Ξεχωρίζουν τα ορυκτά του Λαυρίου αλλά και τα σπάνια απολιθώματα Ιχθυοσαύρων, Στενόσαυρου, το μεγάλο Κρινοειδές, οι Αμμωνίτες αλλά και τα απολιθώματα του Πικερμίου και της Σάμου.

Οι Συλλογές των Σπονδυλοζώων περιλαμβάνουν περίπου 2900 δείγματα. Συγκεκριμένα η Ερπετολογική συλλογή περιλαμβάνει 700 δείγματα αμφιβίων και ερπετών κυρίως του Ελλαδικού χώρου. Επίσης περιλαμβάνει δείγματα απ' όλες τις ομάδες ερπετών: κροκόδειλους, χελώνες, σαύρες και φίδια απ' όλο τον κόσμο. Περίπου 2000 δείγματα ταριχευμένων Πουλιών ανήκουν στις συλλογές του Μουσείου. Τα περισσότερα από τον Ελληνικό χώρο ενώ υπάρχει και συλλογή αφρικανικών πουλιών. Η συλλογή Θηλαστικών αποτελείται περίπου από 200 δείγματα κυρίως της Ελλάδας και της Αφρικής. Τα περισσότερα είναι Σαρκοφάγα, ακολουθούν τα Αρτιοδάκτυλα και τα Τρωκτικά. Επίσης υπάρχουν Εντομοφάγα, Μαρσιποφάγα, Μονοτρήματα, Λαγόμορφα, Κητώδη και Χειρόπτερα.

Η Βιβλιοθήκη του Μουσείου υποστηρίζει τα επιστημονικά τμήματα και περιλαμβάνει 50.000 τεύχη επιστημονικών περιοδικών, 10.000 μονογραφίες - μεταξύ των οποίων και σπάνιες ιστορικές εκδόσεις που αφορούν τη φιλοσοφία και την ιστορική εξέλιξη των φυσικών επιστημών -, 4.500 ανάτυπα, 20.000 ψηφιοποιημένες σελίδες σπάνιων και παλαιών τεκμηρίων και 200 ψηφιοποιημένους χάρτες. Πρόκειται για μια ειδική Βιβλιοθήκη, η οποία καλύπτει θέματα βοτανικής, ζωολογίας, υδροβιολογίας, γεωλογίας-παλαιοντολογίας και περιβάλλοντος-οικολογίας. Η Βιβλιοθήκη είναι ανοιχτή στο κοινό και διαθέτει Ηλεκτρονικό Κατάλογο (<http://83.235.225.44/OPAC.html>).